Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър

(Обн., ДВ, бр. 34 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80 и 105 от 2006 г., бр. 53, 59 и 104 от 2007 г., бр. 50 и 94 от 2008 г., бр. 44 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 34 и 105 от 2011 г., бр. 25, 38 и 99 от 2012 г. и бр. 40 от 2014 г.)

§ 1. В чл. 3 се създава ал. 4:

„(4) Агенцията осигурява оперативна съвместимост на търговския регистър в рамките на системата за взаимно свързване на централните, търговските и дружествените регистри, установена в съответствие с член 4а, параграф 2 от Директива 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година за координиране на гаранциите, които държавите членки изискват от дружествата по смисъла на член 48, втора алинея от Договора, за защита на интересите на членовете и на трети лица с цел тези гаранции да станат равностойни („система за взаимно свързване на регистрите“ (ОВ, L 258 от 1 октомври 2009 г.).”

§ 2. Създава се чл. 3а:

„Обмен на информация

Чл. 3а. (1) Агенцията по вписванията незабавно осигурява чрез системата за взаимно свързване на регистрите предоставянето на безплатна информация относно започването или прекратяването на производство по ликвидация на вписано в търговския регистър дружество, обявяването му в несъстоятелност и относно заличаването му от регистъра.

(2) Агенцията по вписванията осигурява без забавяне получаване на информацията чрез системата за взаимно свързване на регистрите относно започването или прекратяването на производство по ликвидация, обявяването в несъстоятелност и относно заличаването на чуждестранно лице, регистрирало клон по чл. 17а от Търговския закон.

(3) Агенцията по вписвания предоставя чрез европейския портал за електронно правосъдие актуална информация относно разпоредбите на правото на Република България, съгласно които трети лица могат да се позовават на вписаните обстоятелства и обявените актове в търговския регистър.”

§ 3. В чл. 4 след думите „клонове на чуждестранни търговци" се поставя запетая и се добавя „както и други лица и структури".

§ 4. В чл. 11 се създава ал. 4:

„(4) Агенцията по вписвания осигурява свободен и безплатен достъп до вписаните обстоятелства и обявените актове и чрез системата за взаимно свързване на регистрите."

§ 5. Създава се чл. 14а:

„Уведомления от регистри на държави членки

Чл. 14а. В случаите, предвидени със закон, вписване, заличаване и обявяване се извършват въз основа на уведомление, получено от регистър на държава членка чрез системата за взаимно свързване на регистрите."

§ 6. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. Наименованието „Единен идентификационен код" се заменя с „Идентификационен код".

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Начинът за формиране на ЕИК се определя с акт за изпълнение, който Европейската комисия приема съгласно чл. 4в, буква „з" от Директива 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за координиране на гаранциите, които държавите членки изискват от дружествата по смисъла на член 48, втора алинея от Договора, за защита на интересите на членовете и на трети лица с цел тези гаранции да станат равностойни."

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Агенцията определя персонален идентификационен код, наричан по-нататък „ПИК", задължителен за други лица и структури, за които е предвидено със закон, че подлежат на вписване в търговския регистър."

4. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и в нея думите „Единният идентификационен код" се заменят с „Идентификационният код".

5. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея абревиатурата „ЕИК" се заменя с „Идентификационният код".

6. Досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея абревиатурата „ЕИК" се заменя с „Идентификационният код".

§ 7. В чл. 31е, ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „чрез системата за взаимно свързване на регистрите".

§ 8. В чл. 32, ал. 2, т. 1, 2, и 3 абревиатурата „ЕИК" се заменя с „Идентификационния код".

§ 9. В чл. 34, ал. 2 се създава изречение второ:

„Извършването на справки чрез отдалечен достъп може да се осъществява и чрез системата за взаимно свързване на регистрите.”

Допълнителна разпоредба

§ 10. Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2012/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г. за изменение на Директива 89/666/ЕИО на Съвета и директиви 2005/56/ЕО и 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на взаимното свързване на централните, търговските и дружествените регистри (ОВ, L 156/1 от 16 юни 2012 г.).

Заключителни разпоредби

§ 11. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г., бр. 53 и 60 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г. и бр. 27 от 2014 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 17а се създават ал. 5 и 6:

„(5) Вписването на данните по ал. 3, т. 2, 3 и 4 може да се извърши и служебно въз основа на уведомление от регистъра на друга държава - членка на Европейския съюз, в който е вписано чуждестранното лице, получено чрез системата за взаимно свързване на регистрите на държавите членки.

(6) В случай че чуждестранното лице бъде заличено от регистъра на другата държава членка, в който е било вписано, и заличаването му не е в резултат на промяна в правно-организационната му форма, сливане или разделяне, или презграничното преместване на седалището, клонът се заличава служебно въз основа на уведомлението от регистъра на другата държава членка, получено чрез системата за взаимно свързване на регистрите, при условие че към момента на получаване на уведомлението от чуждестранното лице не е подадено заявление за вписване на закриването на клона.”

2. В основния текст на чл. 265н се създава изречение второ:

„Уведомлението се получава и чрез системата за взаимно свързване на регистрите.”

§ 12. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г. и бр. 1, 18, 27, 35 и 53 от 2014 г.), в чл. 5, ал. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В изречение трето накрая се поставя запетая и се добавя „освен в случаите на служебно заличаване по реда на чл. 17а, ал. 6 от Търговския закон“.

2. Създава се изречение четвърто:

„Когато ведомости и други документи за осигурителен стаж и осигурителен доход за работници и служители, които са работили в клонове на чуждестранни търговци, служебно заличени по чл. 17а, ал. 6 от Търговския закон, не са предадени в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт до датата на заличаването, лицата, които ги съхраняват, са длъжни да ги предадат в 3-месечен срок от заличаването.“

§ 13. В Закона за българското гражданство (обн., ДВ, бр. 136 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 41 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 52 и 109 от 2007 г., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 33 от 2010 г., бр. 11 и 21 от 2012 г. и бр. 16, 66, 68 и 108 от 2013 г. и бр. 98 от 2014 г.), в чл. 14а, ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. преди не по-малко от една година е получило разрешение за постоянно пребиваване в Република България на основание чл. 25, ал. 1, т. 6 или 7 от Закона за чужденците в Република България и:

а) е увеличило инвестицията си при същите условия на закона до стойност най-малко 2 млн. лв., или

б) е вложило в капитала на българско търговско дружество не по-малко от 1 млн. лв. за осъществен от дружеството приоритетен инвестиционен проект, сертифициран по реда на Закона за насърчаване на инвестициите.“

§ 14. В Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици (ДВ, бр. 1 от 2014 г.), в чл. 6 ал. 2 се изменя така:

„(2) В търговския регистър, освен обстоятелствата по чл. 4, се вписват и:

1. данни за дружеството, регистрирано в юрисдикция с преференциален данъчен режим, включително фирма, номер в национален регистър, правна форма според национално законодателство, седалище и адрес на управление, представляващи лица (включително тяхното гражданство и дата на раждане);

2. идентифициращите данни за действителните собственици – физически лица, съгласно нотариално заверена декларация по образец, утвърден от министъра на правосъдието.“

§ 15. Законът влиза в сила от 1 януари 2017 г. с изключение на § 3, § 6, т. 1, 3-6, § 8, 13 и 14, които влизат в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ……..…... 2014 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър

Предложеният законопроект има за цел да транспонира в българското законодателство изискванията на Директива 2012/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г. за изменение на Директива 89/666/ЕИО и директиви 2005/56/ЕО и 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на взаимното свързване на централните, търговските и дружествените регистри. Директива 2012/17/ЕС предвижда взаимното свързване на търговските регистри чрез създаването на европейска централна платформа, чрез която да се предава информация от всеки един от регистрите на държава членка до компетентните регистри на друга държава членка в стандартен формат за съобщения и на съответната езикова версия. Взаимното свързване на търговските регистри има две отделни, но свързани цели. От една страна, то следва да осигури достъп до необходимата информация, а от друга – да установи стандартизирани канали за обмен на информация между търговските регистри.

Предвижда се създаването на европейска централна платформа, чрез която да се предава информация от всеки един от регистрите на всяка държава членка до компетентните регистри на друга държава членка в стандартен формат за съобщения и на съответната езикова версия.

Срокът за транспониране в националните законодателства на държавите членки е до 7 юли 2014 г.

Взаимното свързване на търговските регистри следва да улесни сътрудничеството между търговците, както и да намали бариерите пред трансграничната стопанска дейност и да редуцира административната тежест, особено за малките и средните предприятия. Прозрачността на пазара изисква, от една страна, данните в търговските регистри на всички държави членки да бъдат лесно достъпни чрез единен пункт за достъп и, от друга страна, да бъдат надеждни, актуализирани и предоставени в стандартен формат на всички официални езици на ЕС. За целта порталът за електронно правосъдие ще обработва чрез платформата запитвания, отправени от отделни потребители относно информация за дружествата и техните клонове, открити в други държави членки, която се съхранява в националните регистри.

Чрез улеснения достъп до информация относно дружествата, съдържаща се в мрежата на търговските регистри, се повишава прозрачността на единния пазар, засилва се

защитата на притежателите на акции и дялове и на третите лица и се допринася за възстановяването на доверието в пазарите. Наред с това се подобрява сътрудничеството между органите, водещи регистрите, при презгранични вътреобщностни процедури – презгранични сливания, преместване на седалище от една държава членка в друга, или при производства по несъстоятелност. Тези цели на взаимното свързване на търговските регистри са залегнали и в Зелена книга „Взаимното свързване на търговските регистри" (SEC(2009) 1492) и стратегията „Европа 2020".

Същественото значение на обмяната на информация между търговските регистри при презгранично сливане, преместване на седалище или презгранични производства по несъстоятелност е предмет на съществуваща регулация чрез Директива 2005/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. относно презграничните сливания на дружества с ограничена отговорност (съответно допълнена чрез Директивата), Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета относно Устава на Европейското дружество и Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета относно Устава на Европейското кооперативно дружество. С разпоредбите на посочените актове се гарантира, че компетентните органи, водещи търговските регистри, се уведомяват пряко един друг за определени действия, които извършват.

Оповестяване на актуална информация предвижда и Единадесета Директива 89/666/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно изискванията за разкриване на данни за клонове, открити в една държава членка от някои видове дружества, регулирани от правото на друга държава. Транспонираната с настоящия законопроект Директива предвижда между регистъра на дружеството и регистрите на неговите клонове, открити в други държави членки, да се обменя информация относно започването или прекратяването на производство за ликвидация на дружеството или за обявяването му в несъстоятелност и относно заличаването на дружеството от регистъра, ако това поражда правни последици в държавата членка на регистъра на дружеството. Държавите членки следва да гарантират, че клоновете на прекратеното дружество се заличават от регистъра без неоправдано забавяне, с изключение на хипотезите, когато дружества, които са заличени от регистъра, имат правоприемник, както и в случай на каквато и да е промяна в правно-организационната форма на дружеството, сливане или разделяне, или презгранично преместване на седалището на дружеството. Обменът на съобщения между регистрите ще се извършва именно чрез системата за взаимното им свързване.

С цел въвеждане на необходимите материалноправни норми, регулиращи съответните правни основания за предвидените в Директивата вписвания въз основа на уведомленията, получени чрез системата за взаимно свързване, се предвиждат и минимални промени в Търговския закон относно клоновете на чуждестранни търговци и презграничните преобразувания (сливания). Предвид особения характер на предвиденото в Директивата вписване относно заличаване на клон на чуждестранен търговец в хипотезата на получено чрез системата уведомление за заличаването на самия търговец в регистъра на страната му на

произход, е необходимо и синхронизирането на уредбата на това вписване в Закона за търговския регистър (ЗТР) и Търговския закон (ТЗ) чрез посочването на хипотезата като изключение от общите правила на Кодекса за социално осигуряване за предварително уведомяване, приложими към подлежащите на заличаване търговци (чл. 5, ал. 10 от КСО).

В законопроекта за транспониране на горепосочената Директива се предлага изменение и допълнение на взаимосвързани текстове на Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици (ЗИФОДРЮПДРСТЛТДС) и Закона за търговския регистър.

Предлага се в ЗТР „Единен идентификационен код" (ЕИК) да се замени с „Идентификационен код". Начинът за формиране на ЕИК се определя с акт за изпълнение, който Европейската комисия приема съгласно чл. 4в, буква „з" от Директива 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за координиране на гаранциите, които държавите членки изискват от дружествата по смисъла на член 54, втора алинея от Договора, за защита на интересите на членовете и на трети лица с цел тези гаранции да станат равностойни. Агенцията определя персонален идентификационен код, наричан по-нататък "ПИК", задължителен за други лица, за които е предвидено със закон, че подлежат на вписване в търговския регистър. Във връзка с това се допълват и обстоятелствата, подлежащи на вписване в търговския регистър по чл. 6, ал. 2 от ЗИФОДРЮПДРСТЛТДС.

Целта на предложените текстове за изменение и допълнение в ЗИФОДРЮПДРСТЛТДС и ЗТР е укрепване на вътрешния пазар чрез опростяване на процедурите при трансгранични операции, защита на интересите на обществеността от престъпна дейност и терористични актове, запазване на икономическия просперитет на Европейския съюз чрез осигуряване на ефикасна стопанска среда, подкрепа на финансовата стабилност чрез защитата на надеждността и правилното функциониране и целостта на финансовата система чрез осигуряване на възможност за установяване на действителните собственици.

С оглед икономия на процедурно и законодателно време в законопроекта за транспониране на горепосочената директива се предлага да се включат и незначителни предложения за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство (ЗБГ) с цел внасяне на максимална яснота по отношение на удостоверителните документи, установяващи обстоятелствата по букви „а" и „б" на чл. 14а, ал. 1, т. 1 от ЗБГ.

Въвеждането в действие на системата за взаимно свързване на регистрите изисква също държавите членки да предприемат необходимите мерки за адаптиране, които се състоят по-специално в разработването на интерфейс, който да свърже всеки регистър с централната платформа, за да може системата да започне работа. Поради това в Директивата и съответно в законопроекта се предвижда отлагане на срока за практическото

прилагане от държавите членки на разпоредбите за взаимно свързване на регистрите с оглед очакваното междувременно приемане от Комисията на всички актове за изпълнението им относно техническите мерки и спецификации за системата за взаимно свързване. Предложената начална дата на отложеното действие на промените - 1 януари 2017 г., е съобразена с времевите параметри, заложени в Директивата.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Томислав Дончев)